ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [*MACIEJ SZPUNAR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 22. septembrī[1]

Lieta C-290/21

Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM)
pret
Canal+ Luxembourg Sàrl,
piedaloties:
Tele 5 TM-TV GmbH,
Österreichische Rundfunksender GmbH & Co KG,
Seven.One Entertainment Group GmbH,
ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH

(*Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālais īpašums – Autortiesības un blakustiesības – Satelītapraide un kabeļu retranslācija – Direktīva 93/83/EEK – 1. panta 2. punkts – Satelītprogrammu pakešu piegādātājs – Programmu izplatīšana citā dalībvalstī – Izmantošanas darbības vieta – Bezmaksas un maksas programmu augstas izšķirtspējas kvalitātē piegāde par atlīdzību – Šo programmu pieejamība standarta izšķirtspējas kvalitātē uztveršanas valstī arī caur satelītu

Ievads

1. “Ja man tas būtu jādara vēlreiz, es sāktu ar kultūru,” tā esot teicis Žans Monē par Eiropas integrācijas procesu. Tomēr kultūru, vismaz tās ekonomiskajā aspektā, lielā mērā reglamentē autortiesības. Viens faktors kavē integrācijas progresu šajā nozarē un veicina to, ka nostiprinās iekšējā tirgus sadrumstalotība, ņemot vērā valstu robežas: nemainīgais autortiesību teritorialitātes princips (valsts teritorijas nozīmē), kā arī tirgus dalībnieku prakse, tostarp uz šā principa pamata izveidoto kolektīvā pārvaldījuma organizāciju prakse. Paradoksālā kārtā, jo vairāk tehnoloģijas, jo īpaši satelītapraide, kas ir šīs lietas priekšmets, un pavisam nesen – internets, ļauj nodrošināt starpvalstu kultūras apmaiņu, jo vairāk ir jūtams autortiesību teritorialitātes principa šķērslis.

2. Acīmredzami ir taisnība, ka šai tirgus sadrumstalotībai ir arī objektīvs iemesls, proti, valodu daudzveidība, kas ir būtisks aspekts kultūras jomā. Tomēr šī lieta liecina, ka pat situācijās, kad nepastāv valodas barjera, attiecīgās personas ar zobiem un nagiem aizstāv teritorialitātes

[1] Oriģinālvaloda – franču.

principu, kas noteikts atkarībā no valstu robežām, kuras iekšējā tirgū taču ir atceltas. Tiesai šajā lietā būs iespēja sniegt savu artavu Eiropas integrācijas veicināšanā ar kultūras starpniecību saskaņā ar Savienības likumdevēja gribu, kas jau pausta gandrīz pirms 30 gadiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3. Saskaņā ar Padomes Direktīvas 93/83/EEK (1993. gada 27. septembris) par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai,[2] 1. panta 2. punkta a) līdz c) apakšpunktu:

"2. a) Šajā direktīvā "atklāti raidījumi caur satelītu" ir atklātai uztveršanai domātu programmas nesēju signālu, raidorganizācijai kontrolējot un tās atbildībā, ievadīšana nepārtrauktā komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi.

b) Atklāta raidīšana caur satelītu notiek tikai dalībvalstī, kur programmas nesējus signālus raidorganizācijas kontrolē un tās vārdā ievada nepārtrauktā komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi.

c) Ja programmu nesēju signāli ir kodēti, tad atklāti raidījumi caur satelītu ir ar nosacījumu, ka apraides atkodēšanu sabiedrībai veic raidorganizācija vai to veic ar tās piekrišanu."

4. Šīs direktīvas 2. pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis paredz autoram ekskluzīvas tiesības atļaut atklāti pārraidīt caur satelītu ar autortiesībām aizsargātus darbus saskaņā ar šajā nodaļā izklāstītajiem noteikumiem."

5. Ar minētās direktīvas 4. pantu aizsardzība, kas ar Direktīvu 92/100/EEK[3] piešķirta izpildītājiem, skaņu ierakstu producentiem un raidorganizācijām, ir attiecināta arī uz atklātu raidīšanu caur satelītu.

6. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā[4] 1. panta 2. punkta c) apakšpunkts ir formulēts šādi:

"Izņemot 11. pantā [5] minētos gadījumus, šī direktīva neskar un nekādi neietekmē esošos [Savienības] noteikumus, kas attiecas uz:

[..]

c) autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas programmu raidīšanai ēterā ar satelīta palīdzību un retranslācijai pa kabeļiem."

2 OV 1993, L 248, 15. lpp.

3 Padomes Direktīva (1992. gada 19. novembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV 1992, L 346, 61. lpp.). Šī direktīva ir atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/115/EK (2006. gada 12. decembris) (OV 2006, L 376, 28. lpp.).

4 OV 2001, L 167, 10. lpp.

5 Grozījumi, kas šajā lietā nav būtiski.

7. Saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 1. punktu:

"Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos [..]."

Austrijas tiesības

8. 1936. gada 9. aprīļa *Urheberrechtsgesetz* (Autortiesību likums) 2018. gada 27. decembra redakcijā [6], kas piemērojama šajā lietā, 17.b panta 1. punktā ir noteikts:

"Satelītapraides gadījumā autoram rezervētā izmantošanas darbība ir programmas nesēju signālu, raidorganizācijai kontrolējot un tās atbildībā, ievadīšana nepārtrauktā komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi. Ievērojot 2. punktu, satelītapraide notiek tikai tajā valstī, kurā veikta šāda ievadīšana."

Faktiskie apstākļi, tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

9. *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH* (Valsts akreditētā Autoru, komponistu un mūzikas izdevēju biedrība; turpmāk tekstā – "*AKM*") ir Austrijas autortiesību un blakustiesību uz muzikāliem darbiem kolektīvā pārvaldījuma organizācija.

10. *Canal+ Luxembourg Sàrl* (turpmāk tekstā – "*Canal+*") ir saskaņā ar Luksemburgas tiesību aktiem dibināts uzņēmums, kas Austrijā par atlīdzību piedāvā vairāku raidorganizāciju programmu paketes (turpmāk tekstā – "satelītprogrammu paketes").

11. Lielākoties katru programmu nesēju satelīta signālu komunikāciju ķēdē ievada (augšupsaite) pašas raidorganizācijas, dažreiz *Canal+*, taču tas nekad nenotiek Austrijā, bet gan citās Savienības dalībvalstīs. Tiek nosūtīts apraides signāls, kurā ietverta visa programma augstas izšķirtspējas kvalitātē kopā ar visu papildu informāciju, piemēram, audio, subtitru dati u.c. Pēc tam, kad signāls caur satelītu ir "nosūtīts atpakaļ", tas ar satelīta uztveršanas ierīcēm tiek uztverts apraides zonā. Tad signāls tiek sadalīts, un lietotājs var piekļūt katrai no programmām terminālī. Programmas ir kodētas, un, lai tās varētu izmantot, saņēmējai iekārtai tās ir jādekodē. *Canal+* ar raidorganizāciju piekrišanu saviem klientiem nodrošina piekļuves atslēgas. "Programmu paketes" tiek veidotas, kombinējot dažādu programmu piekļuves atslēgas.

12. Paketes ietver gan maksas, gan bezmaksas televīzijas programmas. Pēdējās minētās nav kodētas, un jebkurš interesents Austrijas teritorijā tās vienmēr var uztvert standarta izšķirtspējas kvalitātē.

13. *AKM* cēla prasību, kurā pēc būtības lūdza likt pārtraukt satelītu signālu apraidi Austrijā un samaksāt kompensāciju, apgalvojot, ka tā nav atļāvusi šo apraidi. *AKM* uzskata, ka, neraugoties uz raidorganizāciju saņemtajām atļaujām par darbu atklātu raidīšanu caur satelītu, arī *Canal+* vajadzētu būt šādai atļaujai, tomēr tā to nav spējusi pierādīt. *AKM* uzskata, ka *Canal+* pārkāpj tiesības, ko *AKM* pārvalda.

[6] *BGBl.* I, 105/2018.

14. Četriem uzņēmumiem, tostarp Vācijā reģistrētajai raidorganizācijai *Seven.One Entertainment Group GmbH* un Austrijā reģistrētajai raidorganizācijai *ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH* (turpmāk tekstā abas kopā – "personas, kas iestājušās lietā"), tika atļauts iestāties pamatlietā *Canal+* atbalstam.

15. Ar 2020. gada 30. jūnija spriedumu *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija) apelācijas tiesvedībā prasību daļēji apmierināja. Šī tiesa tostarp uzskatīja, ka *Canal+* piegādātās satelītprogrammu paketes sasniedz jaunu auditoriju, t. i., auditoriju, kas atšķiras no raidorganizāciju operatoru bezmaksas raidījumu auditorijas. Gan *AKM*, gan *Canal+*, ko atbalstīja personas, kas iestājušās lietā, iesniedza iesniedzējtiesā revīzijas sūdzības par šo spriedumu.

16. Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Direktīvas 93/83] 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ne tikai raidorganizācija, bet arī satelītprogrammu paketes piegādātājs, kas piedalās nedalāmajā un vienotajā apraides darbībā, izmantošanas darbību – kurai vajadzības gadījumā ir nepieciešama piekrišana – veic tikai valstī, kur programmas nesējus signālus raidorganizācijas kontrolē un tās vārdā ievada nepārtrauktā komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi, kas nozīmē, ka, satelītprogrammu paketes piegādātājam piedaloties apraides darbībā, nevar tikt pārkāptas autortiesības uztveršanas valstī?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša: Vai jēdziens "atklāti raidījumi", kas ir ietverts [Direktīvas 93/83] 1. panta 2. punkta a) un c) apakšpunktā, kā arī [Direktīvas 2001/29] 3. panta 1. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka satelītprogrammu paketes piegādātājam, kas kā cits operators piedalās atklātā raidīšanā caur satelītu un kas apvieno [vienā paketē] vairākus bezmaksas un maksas televīzijas programmu kodētus augstas izšķirtspējas signālus un saviem klientiem par atlīdzību piedāvā šādā veidā radīto pastāvīgo audiovizuālo produktu, ir jāsaņem no attiecīgo tiesību īpašnieka atsevišķa atļauja arī attiecībā uz programmu paketē iekļauto bezmaksas televīzijas programmu aizsargāto saturu, lai gan šis piegādātājs saviem klientiem jebkurā gadījumā tikai nodrošina piekļuvi darbiem, kas apraides zonā jau ir ikvienam brīvi pieejami, lai arī sliktākā standarta izšķirtspējas kvalitātē?"

17. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegts 2021. gada 5. maijā. Rakstiskus apsvērumus iesniedza *AKM*, *Canal+*, personas, kas iestājušās lietā, kā arī Eiropas Komisija. Tie paši lietas dalībnieki bija pārstāvēti tiesas sēdē, kas notika 2022. gada 8. jūnijā.

Vērtējums

18. Iesniedzējtiesa uzdod divus prejudiciālus jautājumus, un otrais jautājums ir atkarīgs no atbildes uz pirmo jautājumu. Ņemot vērā atbildi, ko es ierosinu sniegt uz pirmo jautājumu, gadījumā, ja Tiesa pieņems manu argumentāciju, nebūs nepieciešams atbildēt uz otro jautājumu. Tomēr pilnības labad es to īsumā aplūkošu.

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

19. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājam ir pienākums dalībvalstī, kurā šādi raidītie aizsargātie objekti ir pieejami auditorijai (uztveršanas dalībvalsts), saņemt autortiesību un blakustiesību īpašnieku atļauju tādai raidīšanas darbībai caur satelītu, kurā tas piedalās.

20. Šis jautājums ir saistīts ar Tiesas judikatūru, kas tostarp izriet no 2011. gada 13. oktobra sprieduma *Airfield* un *Canal Digitaal* (C-431/09 un C-432/09, turpmāk tekstā – "spriedums *Airfield*", EU:C:2011:648) un patiesībā attiecas uz minētā sprieduma interpretāciju.

21. Pirms pievērsties sprieduma *Airfield* analīzei, ir jāsniedz daži ievada apsvērumi.

Par atklātu raidīšanu caur satelītu Direktīvas 93/83 nozīmē

22. Pirmsākumos televīzijas apraidi, protams, ierobežoja valsts robežas – tajā izmantoja radioviļņus, kuru frekvences bija valstu rīcībā, kas tās piešķīra operatoriem ierobežotai pārraidīšanai valsts teritorijā. Tādējādi signāla apraides zona pēc būtības atbilda raidīšanas valsts teritorijai, kas vienlaikus bija šīs valsts autortiesību teritoriālās piemērojamības zona.

23. Satelīttelevīzijas parādīšanās pilnībā mainīja šo situāciju, ļaujot aptvert daudz lielāku teritoriju nekā vienas valsts teritorija. Tādēļ radās jautājums, kuras autortiesības ir piemērojamas: vai tikai tās valsts autortiesības, no kuras signāls tiek pārraidīts uz satelītu, vai arī to valstu tiesības, kurās signālu var uztvert?[7]

24. Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir sniegta atbilde uz šo jautājumu no Savienības tiesību viedokļa. Lai gan šī tiesību norma iekļauta sadaļā "Definīcijas", tā nosaka vienu no galvenajiem šīs direktīvas materiāltiesiskajiem noteikumiem, proti, raidīšanas dalībvalsts principu. Saskaņā ar šo principu tiek uzskatīts, ka atklātas raidīšanas caur satelītu darbība, kā tā definēta minētajā direktīvā, notiek tikai tajā dalībvalstī, no kuras signāls ir nosūtīts uz satelītu. Tāpēc šādai darbībai ir piemērojamas arī šīs valsts autortiesības.

25. Paralēli ar Direktīvu 93/83 nodrošina līdzvērtīgu autortiesību un blakustiesību aizsardzību visās dalībvalstīs, saskaņojot šo aizsardzību minētās direktīvas 2. un 4. pantā un izslēdzot obligātās licences tās 3. panta 1. punktā. Tādējādi īpašnieku tiesības attiecībā uz darbu izmantošanu uztveršanas dalībvalstīs tiks aizsargātas līdzvērtīgi saskaņā ar raidīšanas dalībvalsts autortiesībām[8]. Tādēļ viņiem pašiem ir jāpārliecinās, ka līguma paredzētajā atalgojumā par šo tiesību izmantošanu ir ņemta vērā visa potenciālā auditorija saskaņā ar Direktīvas 93/83 17. apsvērumu.

26. Galvenais raidīšanas dalībvalsts principa noteikšanas mērķis bija atvieglot radio un televīzijas programmu pārrobežu pārraidi caur satelītu, nodrošinot tiesisko drošību un visu iesaistīto dalībnieku interešu adekvātu aizsardzības līmeni[9].

[7] Skat. Direktīvas 93/83 7. apsvērumu.

[8] Kolektīvā pārvaldījuma organizācijas, kas praksē visbiežāk nodrošina šo aizsardzību, ar sadarbības līgumu palīdzību pārstāv gan valsts, gan ārvalstu tiesību īpašnieku intereses.

[9] Skat. it īpaši Direktīvas 93/83 3.–5. apsvērumu.

27. Tomēr raidīšanas dalībvalsts princips attiecas tikai uz atklātas raidīšanas caur satelītu darbību, kā tā definēta Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā. Šī definīcija ietver vairākus elementus. Pirmkārt, šī darbība ir programmas nesēju signālu ievadīšana komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi. Otrkārt, šī ievadīšana ir jāveic raidorganizācijai to kontrolējot un tās atbildībā. Treškārt, programmas nesēju signāliem ir jābūt domātiem atklātai uztveršanai. Ceturtkārt, attiecīgajai komunikāciju ķēdei jābūt nepārtrauktai no signālu ievadīšanas brīža līdz to (potenciāli [10]) uztver auditorija. Piektkārt un visbeidzot, ja signāli ir kodēti, šo signālu apraides atkodēšanu sabiedrībai veic raidorganizācija, kuras kontrolē un atbildībā notiek darbība, vai to veic ar tās piekrišanu [11].

28. Darbība, kas atbilst šiem nosacījumiem, ir "atklātas raidīšanas caur satelītu" darbība Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, un uz to attiecas raidīšanas dalībvalsts princips. Šis princips attiecas ne tikai uz pašu raidīšanu, t. i., programmas nesēja signāla ievadīšanu augšupsaitē uz satelītu, bet arī uz visu raidīšanu, tostarp šī signāla transmisiju galalietotājiem. Tāpēc raidīšanai kopumā piemēro tikai raidīšanas dalībvalsts tiesības. Turpretim ar autortiesībām vai blakustiesībām aizsargātu objektu izmantošanu no attāluma, tostarp ar satelīta palīdzību, kas neatbilst Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) un c) apakšpunkta nosacījumiem, nevar klasificēt par "atklātu raidīšanu caur satelītu" iepriekš minētās tiesību normas izpratnē, un uz to neattiecas raidīšanas dalībvalsts princips.

Spriedums "Airfield" un tā piemērošana šajā lietā

29. Spriedumā *Airfield* Tiesai bija jāpārbauda satelītprogrammu pakešu piegādātāja darbība, kas līdzinās šajā lietā aplūkotajai *Canal+* darbībai. Tā secināja, ka uz šo darbību attiecas atklāta raidīšana caur satelītu Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a)–c) apakšpunkta izpratnē [12].

30. Šajā lietā jākonstatē, ka iesniedzējtiesas sniegtā informācija par pamatlietā aplūkotās raidīšanas tehniskajiem parametriem ir samērā skopa. Tomēr, tā kā prejudiciālie jautājumi attiecas uz Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunkta un netieši arī sprieduma *Airfield* interpretāciju, es balstos uz premisu, ka šajā spriedumā Tiesas izdarītais secinājums par satelītprogrammu pakešu piegādātāja darbības kvalifikāciju ir piemērojams šajā lietā.

31. Tas nozīmē, ka programmas nesējus signālus komunikāciju ķēdē, kas ved uz satelītu un atpakaļ uz zemi, ievada vai nu pašas raidorganizācijas, vai *Canal+* ar to piekrišanu. Tādējādi raidorganizācijas kontrolē šo ievadīšanu un uzņemas par to atbildību [13]. Šie signāli ir domāti atklātai uztveršanai. Aplūkotās darbības mērķis ir programmu pārraide atklātai tiešai uztveršanai [14]. Komunikāciju ķēde ir nepārtraukta no signālu ievades augšupsaitē uz satelītu līdz tam, kad auditorija tos potenciāli uztver. Iespējamās darbības ar šiem signāliem, piemēram, kompresēšana, kodēšana un dekodēšana, ir ierastas signālu sagatavošanas tehniskās darbības pārraidei caur satelītu un nav komunikāciju ķēdes pārrāvums [15]. Visbeidzot – ir skaidrs, ka dekodēšanas ierīces auditorijai nodrošina *Canal+* ar attiecīgo raidorganizāciju piekrišanu.

[10] Autortiesībās tas, ka auditorija faktiski uztver programmu, nav nosacījums, lai pastāvētu atklātas raidīšanas darbība.

[11] Šajā nozīmē skat. spriedumu *Airfield*, 52. punkts.

[12] Skat. spriedumu *Airfield*, 69. punkts.

[13] Šajā nozīmē skat. spriedumu *Airfield*, 53.–55. punkts.

[14] Šajā nozīmē skat. spriedumu *Airfield*, 65.–67. punkts.

[15] Šajā nozīmē skat. spriedumu *Airfield*, 60. un 61. punkts.

32. Es pilnībā piekrītu Tiesas veiktajai analīzei spriedumā *Airfield* attiecībā uz satelītprogrammu pakešu piegādātāja darbības kvalificēšanu par atklātu raidīšanu caur satelītu. Vienīgais jautājums, par kuru man šajā stadijā ir šaubas, ir konstatējums, ka, pirmkārt, Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā raidorganizācijas kontrole un atbildība attiecas nevis uz atklātas raidīšanas caur satelītu darbību kopumā, bet tikai uz signālu ievadīšanu komunikāciju ķēdē, un, otrkārt, ka šo kontroli un atbildību var dalīt [16].

33. Pirmām kārtām, ja saskaņā ar iepriekšminēto tiesību normu programmas nesējiem signāliem ir jābūt paredzētiem atklātai uztveršanai, tiklīdz tie ir ievadīti komunikāciju ķēdē [17], un ja šai ķēdei jābūt nepārtrauktai, šo signālu ievadīšanas kontrole obligāti un automātiski nozīmē, ka tiek kontrolēta atklātas raidīšanas darbība kopumā. Ja pēc signālu ievadīšanas kāda cita persona pārņem kontroli, piemēram, lai aizturētu pārraidi laikā vai mainītu tās galamērķi, tas nozīmētu komunikāciju ķēdes pārrāvumu.

34. Tas pats attiecas uz atbildību. Nepārtrauktā komunikāciju ķēdē lēmums par signālu ievadīšanu obligāti noved pie to pieejamības auditorijai, un tādēļ raidorganizācija nevar noliegt savu atbildību par tādu programmu atklātu raidīšanu, kas tiek pārraidītas ar šiem signāliem. Tas attiecas arī uz gadījumu, kad signāli ir kodēti, jo, lai pastāvētu atklāta raidīšana caur satelītu, dekodēšanas ierīces jānodod auditorijas rīcībā ar raidorganizācijas piekrišanu, un tādējādi tai tiek nodrošināta kontrole pār šo raidīšanas darbības aspektu. Tā kā šī piekrišana tiek dota brīvi, tā nozīmē arī atbildību.

35. Otrām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu raidorganizācijas kontrole un atbildība ir nosacījums, lai attiecīgo darbību uzskatītu par atklātas raidīšanas caur satelītu darbību un lai uz to varētu attiecināt šīs direktīvas normas, jo īpaši principu, ka raidīšanas dalībvalsts ir vieta, kur šī darbība notiek.

36. Attiecībā uz kontroli man liekas acīmredzami, ka nepietiek ar to, ka raidorganizācijai ir tikai daļēja kontrole. Lai nosacījums būtu izpildīts, kontrolei jābūt pilnīgai.

37. Protams, kontroles prasība nenozīmē, ka raidorganizācijai pašai jāveic visas darbības, ko satur atklātas raidīšanas caur satelītu darbība. Kontrole materializējas, slēdzot līgumiskas vienošanās ar trešajiem operatoriem, piemēram, satelītprogrammu pakešu piegādātājiem. Tādējādi šīs trešās personas darbojas kā raidorganizācijas, kas saglabā kontroli pār raidīšanas darbību, pilnvarnieki.

38. Tāpat arī runa nav par visu, pat vismazāko raidīšanas aspektu kontroli. Raidorganizācijai ir jāspēj kontrolēt aspektus, kuriem ir nozīme no autortiesību viedokļa, it īpaši pašu raidīšanas faktu, raidījuma precīzu saturu un mērķauditoriju. Savukārt tādi tehniski jautājumi kā signāla kompresēšana vai standarts, kādā tas tiks kodēts, nav būtiski, un tos var risināt operatori, kuriem raidorganizācija uztic raidīšanas tehnisko īstenošanu.

39. Attiecībā uz raidorganizācijas atbildību ir jāteic, ka to arī nevar dalīt. Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a)–c) apakšpunktā Savienības likumdevējs ir ne tikai definējis atklātas raidīšanas caur satelītu darbību kā vienotu izmantošanas darbību autortiesību izpratnē un šīs darbības vietu, bet ir arī noteicis tās veicēju, proti, raidorganizāciju, kas ir šīs raidīšanas iniciatore [18]. Šī organizācija ir atbildīga – it īpaši autortiesību un blakustiesību īpašnieku priekšā – par aizsargāto objektu izmantošanu. Šī raidorganizācijas atbildība iet roku rokā ar raidīšanas valsts principu.

[16] Skat. spriedumu *Airfield*, 56. punkts.

[17] Proti, tie ir domāti atklātai tiešai uztveršanai.

[18] Ko Tiesa, šķiet, atzinusi arī sprieduma *Airfield* 75. punktā.

Direktīvas 93/83 mērķis bija ne tikai atvieglot programmu pārraidi caur satelītu, likvidējot šķēršļus, kas saistīti ar autortiesību teritorialitāti, bet arī aizsargāt autortiesības un blakustiesības, ieceļot operatoru, kas ir atbildīgs par atklātas raidīšanas caur satelītu darbību kopumā [19].

40. Atklātas raidīšanas caur satelītu darbībā Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē raidorganizācija ir tā, kurai ir jābūt pilnīgai kontrolei pār šo darbību kopumā un jāuzņemas par to pilna atbildība [20].

Par AKM *apgalvojumiem attiecībā uz tiesību normu par atklātu raidīšanu caur satelītu piemērojamību satelītprogrammu pakešu piegādātājiem*

41. Konstatējums, ka tāda satelītprogrammu pakešu piegādātāja kā *Canal+* darbība ietilpst atklātas raidīšanas caur satelītu tvērumā [21], ļauj man atbildēt uz dažiem apgalvojumiem, ko šajā lietā izvirzījusi *AKM*.

42. Pirmkārt, *AKM* apgalvo, ka laikā, kad pieņemta Direktīva 93/83, satelītprogrammu pakešu ekonomiskais modelis nepastāvēja un ka šīs direktīvas autori nebija paredzējuši šādu pakešu piegādes darbību. Tādēļ nebūtu jāpiemēro minētās direktīvas tiesību normas un jo īpaši raidīšanas dalībvalsts princips.

43. Ir ļoti iespējams, ka Direktīvas 93/83 autori nepazina satelītprogrammu pakešu modeli. Tomēr tas nemaina faktu, ka šādu pakešu piegādātāju darbība precīzi iekļaujas šīs direktīvas tiesību normās, kas attiecas uz atklātu raidīšanu caur satelītu. Proti, šāda raidīšana nav obligāti jāveic *pašai* raidorganizācijai, pietiek ar to, ka šī organizācija to kontrolē. Tā var uzticēt atsevišķus uzdevumus citam operatoram, piemēram, satelītprogrammu pakešu piegādātājam. Lai veiktu šādu pakešu piegādi, nav arī jāpārrauj komunikāciju ķēde starp programmas nesēju signālu ievadīšanu un brīdi, kad auditorija tos potenciāli uztver. Attiecībā uz kodēšanu un dekodēšanu ar šīm tiesību normām tiek tikai prasīts, lai šīs darbības veiktu ar attiecīgās raidorganizācijas piekrišanu. Tādēļ nekas neliedz piemērot šīs tiesību normas satelītprogrammu pakešu piegādes darbībai.

44. Otrkārt, *AKM* apgalvo, ka satelītprogrammu pakešu piegādātāja darbība ir jāpielīdzina retranslācijai, kā tā definēta Direktīvas 93/83 1. panta 3. punktā. Iesniedzējtiesa šo apgalvojumu noraida, pamatojot ar to, ka retranslācija nozīmē sākotnēju pārraidi, kuras šajā gadījumā nav. Es piekrītu šim viedoklim. Ja satelītprogrammu pakešu piegādātāja darbība ietilpst vienotā atklātas raidīšanas caur satelītu darbībā, nevar būt runas par sākotnēju pārraidi un retranslāciju.

45. Protams, ir taisnība, ka, iespējams, varētu izdarīt citu secinājumu, pamatojoties uz jauno Direktīvu (ES) 2019/789 [22], un ka atkarībā no metodes, kā signāls tiek ievadīts augšupsaitē uz satelītu, un tā, vai attiecīgā raidorganizācija neatkarīgi un bez maksas piedāvā programmas, kas iekļautas satelītprogrammu paketē, šajā lietā aplūkoto darbību varētu kvalificēt kā "programmu pārraidīšanu, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu" šīs direktīvas 8. panta 1. punkta izpratnē vai

[19] Šajā nozīmē skat. Direktīvas 93/83 5. apsvērumu. Skat. arī: Pollaud-Dulian, F., *Le droit d'auteur*, Economica, Parīze, 2014., 765. lpp.

[20] Par raidorganizācijas kontroli un atbildību skat. Dreier, T., darbā Walter, M.M., un von Lewinski, S., *European Copyright Law. A Commentary*, Oxford University Press, Oksforda, 2010., 412. un nākamās lpp.

[21] Skat. šo secinājumu 31. un 32. punktu.

[22] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2019. gada 17. aprīlis), ar ko paredz noteikumus par to, kā īstenojamas autortiesības un blakustiesības, kuras piemēro noteiktām raidorganizāciju tiešsaistes pārraidēm un televīzijas un radio programmu retranslācijām, un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/83/EEK (OV 2019, L 130, 82. lpp.).

par "retranslāciju" tās 2. panta 2. punkta izpratnē. Tādā gadījumā tas būtu klusējot izteikts Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta grozījums līdzās skaidri izteiktajam tās 1. panta 3. punkta grozījumam, kas paredzēts Direktīvas 2019/789 9. pantā.

46. Tomēr, kā apsvērumos paskaidroja Komisija, Direktīva 2019/789 nav piemērojama *ratione temporis* pamatlietā. Turklāt tā nav minēta nedz lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, nedz par to ir bijušas debates starp lietas dalībniekiem. Tādējādi, lai atbildētu uz šajā lietā uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem, šī direktīva nav jāņem vērā.

Par jautājumu par satelītprogrammu pakešu piegādātāja atbildību saistībā ar atklātu raidīšanu jaunai auditorijai

47. Lai gan Tiesa spriedumā *Airfield* konstatēja, ka televīzijas programmu satelītapraide un to izplatīšana, ko veic satelītprogrammu pakešu piegādātājs, ir vienots un nedalāms atklāts raidījums caur satelītu [23], turpinājumā tā analizēja šāda piegādātāja atbildību atbilstoši autortiesībām. Tādējādi tā izvirzīja apsvērumu, ka, lai arī satelītprogrammu pakešu piegādātājs ir iesaistīts vienotā un nedalāmā atklātas raidīšanas caur satelītu darbībā, tam neatkarīgi no raidorganizācijas esot pienākums saņemt atļauju no autortiesību un blakustiesību īpašniekiem attiecībā uz jauno auditoriju, kurai tas nodrošinājis piekļuvi šādi raidītiem aizsargātiem objektiem [24].

48. Šāda Tiesas analīze man šķiet problemātiska, jo, manuprāt, tā nav savienojama ar spriedumā *Airfield* konstatēto atklāta raidījuma caur satelītu vienoto un nedalāmo raksturu, jo šis vienotais un nedalāmais raksturs savukārt ir nosacījums, lai darbību kvalificētu kā "atklātu raidījumu caur satelītu" Direktīvas 93/83 izpratnē. Šo ideju es izvērsīšu secinājumu turpinājumā.

– *Par jēdzienu "jauna auditorija"*

49. Tiesa savā judikatūrā ieviesa jēdzienu "jauna sabiedrība [auditorija]" ar 2006. gada 7. decembra spriedumu *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764). Tajā šis jēdziens ir definēts kā "sabiedrība, kas nav tā, kurai sākotnēji ir paredzēts darbu izziņot" [25]. Tiesa iedvesmojās no Bernes konvencijas vadlīnijām [26], kuras tā interpretē šādi:

"[..] autors, atļaujot sava darba pārraidīšanu pa radio, ņem vērā tikai tiešos lietotājus, proti, radio uztvērēju īpašniekus, kas individuāli vai savā privātajā telpā vai ģimenes lokā uztver raidījumus. Saskaņā ar šīm vadlīnijām, līdzko šī uztveršana notiek nolūkā sasniegt visplašāko auditoriju un dažreiz peļņas gūšanas nolūkā, iespēja noklausīties vai noskatīties darbu tiek dota jaunai sabiedrības daļai, kas uztver pārraides, un raidījuma izziņošana pa skaļruni vai līdzīgu instrumentu vairs nav vienkārša pašas pārraides uztveršana, bet neatkarīga darbība, ar kuru pārraidītais darbs tiek izziņots jaunai sabiedrībai. Kā precizēts minētajās vadlīnijās, šī publiskā uztveršana dod autoram ekskluzīvas tiesības to atļaut." [27]

[23] Skat. spriedumu, *Airfield* 69. punkts.

[24] Skat. spriedumu, *Airfield* 71.–83. punkts.

[25] Spriedums, 2006. gada 7. decembris, *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 40. punkts).

[26] Bernes Konvencijas par literatūras un mākslas darbu aizsardzību vadlīnijas (Parīzes akts, 1971. gads), Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācija, Ženēva, 1978., 80. lpp. Šīs vadlīnijas izstrādāja *C. Masouyé*.

[27] Spriedums, 2006. gada 7. decembris, *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 41. punkts).

50. Jēdziens "jauna auditorija" vēlāk Tiesas judikatūrā definēts kā tāds, kas attiecas uz "publik[u], kuru aizsargāto darbu autori nav ņēmuši vērā, atļaujot to izmantošanu ar sākotnējo izziņošanu sabiedrībai" [28]. Šis jēdziens šādā nozīmē tiek lietots līdz pat šai dienai [29].

51. No šīs definīcijas, ja to interpretē, ņemot vērā Bernes konvencijas vadlīniju fragmentu, kurš kalpoja par iedvesmu Tiesai, izstrādājot šo jēdzienu Savienības autortiesībās, izriet divi svarīgi elementi. Vispirms šī jēdziena izmantošanai ir nozīme tikai tad, ja ir divas secīgas atklātas raidīšanas [30], primārā raidīšana, ko dēvē arī par "sākotnējo raidīšanu", attiecībā uz kuru autortiesību īpašnieki ir devuši savu atļauju, un sekundārā raidīšana, kas izriet no sākotnējās raidīšanas un ir paredzēta minētajai jaunajai auditorijai. Turpinot – ja sekundārā raidīšana ir atkarīga no sākotnējās raidīšanas, tā ir atsevišķa izmantošanas darbība, un *tāpēc* tai ir nepieciešama atsevišķa atļauja.

52. Tādā gadījumā jaunas auditorijas pastāvēšana ir tikai kritērijs, kas ļauj konstatēt, ka pastāv atklāta raidīšana, kas atšķiras no sākotnējās raidīšanas.

– *Par mērķauditoriju, kurai paredzēta atklāta raidīšana caur satelītu*

53. Tiešajā satelītapraidē (t. i., atklātā raidīšanā caur satelītu Direktīvas 93/83 izpratnē) auditorija ir viena un nedalāma, tāpat kā darbība, ar kuru šī auditorija uztver aizsargāto objektu raidījumu. Bezmaksas apraidē minētā auditorija ir personas, kas atrodas satelīta uztveršanas (apraides) zonā. Ja apraide ir kodēta, auditoriju veido personas, kuru rīcībā dekodēšanas ierīces ir nodevusi raidorganizācija, vai kuru rīcībā tās ir nodotas ar raidorganizācijas piekrišanu.

54. Apgalvot, ka vienai raidīšanas darbībai ir divas dažādas auditorijas, būtu pretrunīgi, jo auditoriju nosaka precīzi attiecībā pret raidīšanu. Šīs raidīšanas mērķauditorija ir minētā raidījuma auditorija, un jebkura papildu auditorija (jauna auditorija) obligāti nozīmē jaunu raidīšanas darbību.

55. Tāpēc ir pretrunīgi konstatēt, no vienas puses, atklāta raidījuma vienoto un nedalāmo raksturu un, apgalvot, no otras puses, ka šim raidījumam ir papildu auditorija, kuru autortiesību īpašnieki neesot ņēmuši vērā. Tādā gadījumā, kāds tika aplūkots lietā, kurā pasludināts spriedums *Airfield*, un šajā lietā, t. i., kodētas satelītapraides gadījumā, kurā iesaistīts satelītprogrammu pakešu piegādātājs, auditoriju veido personas, kurām šis piegādātājs nodrošina dekodēšanas ierīces – par abonēšanas maksu un ar to raidorganizāciju piekrišanu, kuras kontrolē paketes veidojošo programmu nesēju signālu ievadīšanu komunikāciju ķēdē.

56. Raidorganizācijas šo auditoriju noteikti ir ņēmušas vērā, jo tās piekritušas, ka šai auditorijai tiek nodrošinātas dekodēšanas ierīces. Ir gan iespējams, ka raidorganizācijas nav bijušas pietiekami atklātas ar autortiesību īpašniekiem un ka pēdējie minētie ir paredzējuši citu auditoriju, nevis to, kurai raidījums ir bijis faktiski domāts. Tomēr tādā gadījumā visa atklātā raidīšana caur satelītu ir nelikumīga, jo tā ir veikta bez īpašnieku atļaujas. Tādēļ raidorganizācijām ir jāsaņem šī atļauja [31] dalībvalstī, kurā ir raidīšanas sākumpunkts. Taču tas nerada īpašniekiem nekādas tiesības iebilst pret satelītprogrammu pakešu piegādātāju darbību uztveršanas dalībvalstī.

[28] Spriedums, 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 197. punkts).

[29] Skat. neseno spriedumu, 2021. gada 22. jūnijs, *YouTube* un *Cyando* (C-682/18 un C-683/18, EU:C:2021:503, 70. punkts).

[30] Secīgas funkcionālā nozīmē, proti, viena no tām ir atkarīga no otras. Turpretim, tās var būt vienlaicīgas.

[31] Kā Tiesa ir pamatoti norādījusi sprieduma *Airfield* 75. punktā.

57. Šo secinājumu nemaina dažādie šī piegādātāja sniegtie pakalpojumi, kurus Tiesa ir uzskaitījusi spriedumā *Airfield*.

58. Pirmkārt, attiecībā uz signāla kodēšanu un dekodēšanas ierīču nodošanu auditorijas rīcībā [32], šāds pakalpojums, ja tas tiek sniegts ar raidorganizācijas piekrišanu, atbilstoši Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta c) apakšpunktam ir uzskatāms par vienotu un nedalāmu atklātas raidīšanas caur satelītu darbību. Tādējādi, ja, ļaujot auditorijas locekļiem dekodēt programmas, satelītprogrammu pakešu piegādātājs nodrošina šiem auditorijas locekļiem piekļuvi aizsargātiem objektiem, viņi ir atklātas raidīšanas caur satelītu auditorijas locekļi, t. i., tās auditorijas locekļi, ko ir ņēmušas vērā raidorganizācijas, kuras ir iniciējušas šo raidīšanu.

59. Otrkārt, attiecībā uz to, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs iekasē abonēšanas maksu, Tiesa pati norāda, ka runa ir par cenu par piekļuvi atklātam raidījumam caur satelītu [33] un līdz ar to – par šī raidījuma auditoriju.

60. Visbeidzot, treškārt, attiecībā uz to, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs sagrupē vairākus dažādu raidorganizāciju raidījumus jaunā audiovizuālajā produktā [34], ir jānorāda sekojošais. Autortiesībās nozīme ir nevis audiovizuālajiem produktiem, ne satelītprogrammu paketēm, ne arī pārraidītajām programmām, bet gan aizsargātiem objektiem, t. i., darbiem un blakustiesību objektiem, jo tieši attiecībā uz šiem objektiem īpašnieki īsteno savas ekskluzīvās tiesības. Tādējādi, lai arī programmas, kas satur aizsargātu objektu, iekļaušana konkrēta piegādātāja satelītprogrammu paketē var ietekmēt licences cenu par šī objekta atklātu raidīšanu, paturot prātā, ka šo cenu var noteikt, ņemot vērā paredzamos ienākumus no attiecīgā objekta izmantošanas, tā nekādā ziņā nav darbība, uz kuru attiecas ar autortiesībām garantētās ekskluzīvās tiesības. Tādējādi dažādu raidorganizāciju dažādu programmu sagrupēšanai satelītprogrammu paketē nav nozīmes, nosakot, vai pastāv darbība, kurai nepieciešama autortiesību īpašnieku atļauja.

61. Tādējādi ar šīm darbībām – pretēji tam, ko Tiesa ir atzinusi spriedumā *Airfield* [35], – satelītprogrammu pakešu piegādātājs nepaplašina to personu loku, kurām ir piekļuve šajās paketēs ietilpstošajām programmām, salīdzinājumā ar personām, kuras ir mērķauditorija atklātai raidīšanai caur satelītu, kuras īstenošanu kontrolē un par kuru ir atbildīgas raidorganizācijas, kas pārraida šīs programmas. Tāpēc šī piegādātāja darbībai nav nepieciešama atļauja no autortiesību un blakustiesību īpašniekiem attiecībā uz jebkuru jaunu auditoriju.

62. Citādi būtu tikai tad, ja uzskatītu, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs veic raidīšanas darbību savai mērķauditorijai [36]. Tādā gadījumā tā nebūtu atklāta raidīšana caur satelītu Direktīvas 93/83 nozīmē, jo tā obligāti tiek īstenota, raidorganizācijai to kontrolējot un tās atbildībā, bet gan izziņošana [atklāta raidīšana] Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta nozīmē. Tādā gadījumā raidīšanas dalībvalsts princips, kas ieviests Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, nebūtu piemērojams, jo tiktu uzskatīts, ka darbība ir notikusi uztveršanas dalībvalstī saskaņā ar autortiesību teritorialitātes principu.

[32] Skat. spriedumu *Airfield*, 78. punkts.

[33] Skat. spriedumu *Airfield*, 80. punkts.

[34] Skat. spriedumu *Airfield*, 81. punkts.

[35] Skat. spriedumu *Airfield*, 82. punkts.

[36] Šāds risinājums ieteikts ģenerāladvokāta N. Jēskinena [*N. Jääskinen*] secinājumos apvienotajās lietās *Airfield* un *Canal Digitaal* (C-431/09 un C-432/09, EU:C:2011:157). *AKM* ierosina līdzīgu risinājumu šajā lietā, izmantojot analoģiju ar kabeļu retranslāciju.

63. Tomēr šāds risinājums būtu pretrunā Tiesas secinājumiem sprieduma *Airfield* 51.–69. punktā attiecībā uz atklātas raidīšanas caur satelītu vienoto un nedalāmo raksturu, kurā iesaistīts satelītprogrammu pakešu piegādātājs. Manuprāt, tas būtu arī pretrunā Direktīvas 93/83 burtam, kurā noteikts, ka raidīšana, kas atbilst šīs direktīvas 1. panta 2. punkta a) un c) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem, ir jākvalificē kā "atklāts raidījums caur satelītu", un tātad – kā vienota darbība, kas notiek dalībvalstī, kurā programmu nesējs signāls tiek ievadīts komunikāciju ķēdē.

– *Par attiecību starp bezmaksas apraidi un kodēto apraidi*

64. Neskaidrība varbūt rodas tā iemesla dēļ, ka dažas televīzijas programmas tiek pārraidītas (caur satelītu) vienlaicīgi un vienā un tajā pašā teritorijā gan bez maksas brīvi pieejamas, gan – bieži vien labākā kvalitātē – kodētā veidā, par kuru uztveršanu ir jāmaksā papildu maksa. Tāpēc varētu šķist, ka kodētā apraide ir bezmaksas apraides retranslācija un tādējādi ir paredzēta jaunai auditorijai, kas nav tā, kurai ir paredzēta šī otrā minētā apraide. Šķiet, ka tāds ir bijis apelācijas tiesas viedoklis pamatlietā.

65. Tomēr, manuprāt, tas tā nav. Bezmaksas apraidi neuztver tālab, lai pēc tam to retranslētu kodētā veidā, un kodētā retranslēšana var pastāvēt arī bez pirmās minētās. Runa ir par divām atsevišķām un neatkarīgām apraidēm, kuras abas ir klasificējamas kā primāras un ir paredzētas dažādām auditorijām. Tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc, ka kodētā apraide parasti tiek veikta labākā kvalitātē, it īpaši augstas izšķirtspējas kvalitātē, nekā bezmaksas apraide. Bezmaksas apraides gadījumā auditoriju veido visas personas, kas atrodas apraides zonā, savukārt kodētas apraides gadījumā auditoriju veido personas, kuru rīcībā ir dekodēšanas ierīces. Tāpēc nav runas par jaunu auditoriju vienai no šīm apraidēm salīdzinājumā ar otras apraides auditoriju. Ja šādas apraides tiek veiktas saskaņā ar Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta a) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, tās ir divas atsevišķas atklātas raidīšanas caur satelītu darbības, un abas ir attiecināmas uz raidorganizāciju, kurai kontrolējot un kuras atbildībā programmu nesējs signāls ir ievadīts komunikāciju ķēdē.

66. Šo secinājumu nemaina apstāklis, ka šo divu apraižu nesošo signālu var kompresēt un apvienot vienā signālā, lai pārraidītu caur satelītu[37]. No juridiskā viedokļa vienīgais, kam ir nozīme, ir aizsargāta objekta publiskošana noteiktai auditorijai, izmantojot noteiktu tehnisku līdzekli, šajā gadījumā – satelītu. Tehniskajiem parametriem, kas raksturo to, kā *signāls*, kas satur šo objektu, tiek pārraidīts auditorijai, no šī aspekta raugoties, nav nozīmes.

67. Tas, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs iekļauj šajās paketēs bezmaksas programmas, ir vienīgi viņa klientiem paredzēta komercinformācija, kuras mērķis ir šķietami palielināt paketes ietvaros pieejamo programmu skaitu. Tomēr attiecībā uz bezmaksas programmām satelītprogrammu pakešu piegādātājs labākajā gadījumā ir tehniskā aprīkojuma, kas ļauj šīs programmas uztvert, t. i., uztvērēja un, iespējams, satelītantenas, piegādātājs. Taču citi šī piegādātāja pakalpojumi šai uztveršanai absolūti nav nepieciešami[38].

[37] Iesniedzējtiesa to dēvē par "grupas ceļojumu".

[38] Lai arī ir taisnība, ka satelītprogrammu pakešu piegādātāja nodrošinātais uztvērējs – dekoders parasti darbojas tikai tad, ja ir aktīvs abonements, tas neko nemaina, jo ieinteresētais auditorijas loceklis tikpat viegli var iegādāties tā saukto "free to air" aprīkojumu, lai uztvertu bezmaksas programmas.

Secinājumi un atbilde uz pirmo prejudiciālo jautājumu

68. Saskaņā ar iepriekš minēto, satelītprogrammu pakešu piegādātājs varētu būt atbildīgs autortiesību un blakustiesību īpašnieku priekšā saistībā ar raidīšanu jaunai auditorijai tikai gadījumā, ja tā darbību uzskatītu par atklātas raidīšanas darbību, kas nošķirta no atklātas raidīšanas caur satelītu, ko attiecina uz raidorganizāciju, kurai kontrolējot un kuras atbildībā programmas nesējs signāls ir ievadīts komunikāciju ķēdē. Šādā gadījumā satelītprogrammu pakešu piegādātāja veiktā atklātā raidīšana notiktu uztveršanas dalībvalstī. Taču, manuprāt, kā tas apstiprināts sprieduma *Airfield* pirmajā daļā, tas tā nav, jo satelītprogrammu pakešu piegādātājs piedalās atklātas raidīšanas caur satelītu vienotā un nedalāmā darbībā. Tādējādi netiek paredzēta jauna auditorija.

69. Neanalizēšu smalkāk jautājumu, vai satelītprogrammu pakešu piegādātājs, iespējams, varētu būt atbildīgs saistībā ar citām darbībām, kas nav atklāta raidīšana jaunai auditorijai, kopā ar raidorganizāciju, kas ir raidīšanas iniciatore. Lai arī nepiekrītu šim viedoklim, tam nav nozīmes, lai atbildētu uz pirmo prejudiciālo jautājumu. Šis jautājums attiecas nevis uz to, vai satelītprogrammu pakešu piegādātājs ir atbildīgs autortiesību un blakustiesību īpašnieku priekšā, bet gan uz to, vai tas ir atbildīgs uztveršanas dalībvalstī. Saskaņā ar Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu tiek uzskatīts, ka atklāta raidīšana caur satelītu notiek tikai raidīšanas dalībvalstī. Tātad šajā dalībvalstī autortiesību īpašnieki eventuāli var īstenot savas tiesības pret satelītprogrammu pakešu piegādātāju.

70. Tādēļ ierosinu uz pirmo prejudiciālo jautājumu atbildēt tādējādi, ka Direktīvas 93/83 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājam nav pienākuma dalībvalstī, kurā šādi publiskotie aizsargātie objekti ir pieejami auditorijai, saņemt autortiesību un blakustiesību īpašnieku atļauju saistībā ar atklātas raidīšanas caur satelītu darbību, kurā šis piegādātājs piedalās.

Par otro prejudiciālo jautājumu

71. Ar otro prejudiciālo jautājumu, ņemot vērā lēmumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu ietvertos paskaidrojumus, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai jaunas auditorijas doktrīna ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pārraidītās programmas ir pieejamas bez maksas standarta izšķirtspējas kvalitātē satelīta apraides zonā, tas, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs iekļauj tās pašas programmas augstas izšķirtspējas kvalitātē paketē, kas paredzēta auditorijai tajā pašā zonā, nav atklāta raidīšana jaunai auditorijai.

72. Šis jautājums uzdots tikai gadījumā, ja no Tiesas atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu izrietētu, ka satelītprogrammu pakešu piegādātājs publisko aizsargātus objektus jaunai auditorijai uztveršanas dalībvalstī. Ja Tiesa apstiprinātu manu ierosināto atbildi uz pirmo prejudiciālo jautājumu, nebūtu nepieciešamības atbildēt uz otro jautājumu. Tāpēc turpmākos apsvērumus par šo otro jautājumu izteikšu tikai pilnības labad.

73. Pirmkārt, kā jau skaidroju, jēdzienam "jauna auditorija" ir nozīme tikai tad, ja ir divas atklātas raidīšanas, kas ir saistītas tā, ka viena ir primāra (sākotnējā) raidīšana, bet otra ir sekundāra raidīšana, kas ir atkarīga no pirmās. Ir grūti iedomāties, ka televīzijas programmas pārraide augstas izšķirtspējas kvalitātē var būt programmas standarta izšķirtspējas kvalitātē retranslācija. Šādas pārraides iniciatoram būtu jābūt piekļuvei programmai, kas ir augstas izšķirtspējas kvalitātē, izmantojot citu avotu, kas nav pārraide standarta izšķirtspējas kvalitātē. Tātad tā

nebūtu sekundāra raidīšana, un jēdziens "jauna auditorija" nebūtu piemērojams [39].

74. Otrkārt, attēla kvalitāte var būt svarīgs darba pievilcības faktors auditorijai, jo īpaši audiovizuālo darbu gadījumā, un līdz ar to tā var ietekmēt cenu, ko autortiesību īpašnieki var saņemt apmaiņā pret atļauju izmantot šo darbu. Tādējādi tie ir tiesīgi ierobežoti sniegt atļauju noteiktai apraides kvalitātei, piemēram, apraidei standarta izšķirtspējas kvalitātē. Tādēļ tas vien, ka darbs ir pieejams tai pašai auditorijai ar zemākas kvalitātes attēlu, automātiski neatbrīvo šī darba izmantotāju no pienākuma saņemt minēto īpašnieku atļauju tā izplatīšanai labākā kvalitātē.

75. Šajā ziņā *Canal+* izvirzītais arguments, ka šajā lietā *AKM* pārstāvot muzikālo darbu īpašniekus un ka televīzijas signāla skaņas celiņš ir vienāds gan augstas izšķirtspējas, gan standarta izšķirtspējas apraidē, manuprāt, nemaina šo secinājumu. Televīzijas programmās muzikālie darbi parasti ir integrēti audiovizuālajos darbos un tiek izmantoti kopā ar tiem tādējādi, ka to pievilcība var būt atkarīga arī no apraides attēla kvalitātes kopumā.

76. Ņemot to vērā un uzskatot, ka šajā lietā nav piemērojama jaunas auditorijas doktrīna, atturēšos sniegt atbildi uz otro prejudiciālo jautājumu.

Secinājumi

77. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Padomes Direktīvas 93/83/EEK (1993. gada 27. septembris) par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai, 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

satelītprogrammu pakešu piegādātājam nav pienākuma dalībvalstī, kurā šādi publiskotie aizsargātie objekti ir pieejami auditorijai, saņemt autortiesību un blakustiesību īpašnieku atļauju saistībā ar atklātas raidīšanas caur satelītu darbību, kurā šis piegādātājs piedalās.

[39] Jāuzsver, ka jautājums par televīzijas raidījuma [izšķirtspējas] kvalitāti atšķiras no jautājuma par to, kādā [izšķirtspējas] kvalitātē šo raidījumu uztver auditorija, jo tas ir atkarīgs no auditorijas rīcībā esošā tehniskā aprīkojuma. Ir skaidrs, ka televizorā, kas nav saderīgs, raidījums augstas izšķirtspējas kvalitātē tiks uztverts kā raidījums standarta izšķirtspējas kvalitātē. Tomēr tam nav nozīmes, jo, lai novērtētu, vai pastāv atklāta raidīšana, nav svarīgi, vai un kā auditorija faktiski uztver šo raidīšanu.